

ПРОТОКОЛ

№ 18335

гр. София, 13.07.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 92 СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА
ПЕТКОВА

при участието на секретаря ИЛИАНА СТ. СТ.

Сложи за разглеждане докладваното от ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА ПЕТКОВА

Гражданско дело № 20221110129890 по описа за 2022 година.

На именното повикване в 16:00 часа се явиха:

МОЛИТЕЛКАТА М. М. А., редовно уведомена от предходно съдебно заседание, явява се лично и се представлява от адв. Б. с пълномощно по делото.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА В. Т. К., действащ чрез своята майка и законен представител М. М. А. – редовно уведомен от предходно съдебно заседание, не се явява лично, представлява се от своята майка и законен представител М. М. А. и адв. Б., с пълномощно по делото.

ОТВЕТНИКЪТ Т. К. К., редовно призван, се явява лично и с адв. М. с пълномощно по делото.

СЪДЪТ, се увери в самоличността на ответника по представена от него лична карта.

ВЕЩО ЛИЦЕ Ж. Т., редовно призвана се явява лично.

ПО ХОДА НА ДЕЛОТО

СТРАНИТЕ (поотделно): Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ, предвид редовното уведомяване на страните и липсата на процесуални пречки за даване ход на делото,

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО И ГО ДОКЛАДВА

ДОКЛАДВА разпореждане от 02.06.2023 година с което е изискал становище от ДСП във връзка с изложеното от вещото лице Т. в предходно съдебно заседание, че детето В. може да се квалифицира като дете в риск.

ДОКЛАДВА молба от 07.06.2023 година от М. А. , в която е поискано удължаване на срока за нови доказателствени искания и искане за изменение на Заповедта за незабавна защита.

ДОКЛАДВА молба от 30.06.2023 година, подадена от М. А. с искане за изискване на доклади от ДСП-Слатина с изготвено мнение и насоки относно информацията по случая на детето, както и възможностите детето да бъде отглеждано от бабата и дядото по бащина, респективно по майчина линия. В същата молба е поискано изготвяне на психиатрична експертиза по поставени въпроси.

ДОКЛАДВА разпореждане от 07.07.2023 година, с което съдът е поискал незабавно от ДСП Слатина да изготви доклад с изрично вписване на мнение и насоки по случая на детето В. К. и е задължил бащата Т. К. да се яви лично в открито съдебно заседание.

ДОКЛАДВА социални доклади - два броя от 13.07.2023 година в които е посочено, че доклад с вх. № 250805 съдържа корекция в заключителната част. Самият доклад не съдържа конкретен отговор по поставените задачи в разпореждането от 07.07.2023 година. В докладва е посочено, че е необходимо родителите и детето да бъдат насочени към ползване на социална услуга съгласно чл. 138 А от СК.

СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИСТЪПИ към изслушване на съдебно психологична и психиатрична експертиза

СНЕ СЕ САМОЛИЧНОСТТА на вещото лице

Ж. С.Т., 45 години, българка, българска гражданка, без дела и родство със страните

Вещото лице предупредено за нак. отг. по чл. 291 от НК обеща да даде вярно и безпристрастно заключение

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Поддържам заключението

На въпроси на адв. Б. вещото лице отговаря: Високоизискваща ситуация е тежкия конфликт между родителите, в който детето трябва да балансира и да избере страна, а на практика той няма житейски опит за да прецени коя би била вярната и правилната страна. Отделно детето е в 7 клас и му престояха матури за кандидатстване в училище, което е още един стрес. Това към датата на изготвяне на експертизата. Също така позицията на родителите е твърде противопоставяща една спрямо друга, а В. е на възраст в която има нужда от единен стандарт, т. е детето трябва да приеме една позиция за вярна. Само по себе си той отхвърля, че може двете позиции на родителите да са верни и приема само едната. В тази възраст децата има нужда да знаят кога НЕ е НЕ и кога ДА е ДА, както и общите норми на

поведение, кои са добри и кои са лоши, за да може да ги следват.

Детето не приема дадена позиция за вярно или не. То просто избира поведение, с което да защити собственото си функциониране и да предпази себе си от прекомерно напрежение. Детето избира сегашното състояние, поради липса на алтернативи и по добри възможности. Доколкото родителите се карат един с друг самото дете няма нужда от уважение към тях като авторитет. Под карат се имам предвид, че родителите имат различни гледни точки по отношение на възпитание и отглеждането на детето. Също така майката изразява несъгласието си спрямо възпитателните стилове от страна на бащата, което детето също възприема и това се явява един дисонанс пред детето и той няма готов отговор и няма на какво да стъпи за да вземе по вярно решение.

Тъй като детето на базата на проведените тестове съобщава или по-скоро то така е възприело, че стила на майката води до отчуждаване и настройването му против бащата. Това рефлекторно оказва влияние върху неговия избор и той започва да защитава позицията на бащата. С времето у детето се е утвърдило възприятието, че майка му е ограничаваща и изискваща, а той не може да отговори на тези високи изисквания, предвид обучение, излизане и приятели, оценки в училище и хранителен режим.

Самото шляене за него не представлява високо интензивна ситуация. За него това е ситуация да намали напрежението си.

По мои наблюдения, детето възприема най-травмиращото раздялата между родителите си и липсата на нормален диалог, т.е. когато те двамата са на едно място те не могат да водят нормален, спокоен диалог. Това съм разбрала от неговите разкази.

На въпроси на молителката вещото лице отговаря: Детето избира по-лесния и по-неизискващия начин на живот, защото това няма да го затруднява. Този компонент го има в неговия избор, тъй като самото дете няма изградени устойчиви механизми и висок устой на воля, за да покрие стил на живот с по-високи изисквания т.е. последователност, високи успехи в училище, амбициозност отвътре т.е. лична мотивация за постигане на високи успехи. На този етап съм констатирала, че при детето има предимно външна мотивация и то прави и постига такива неща защото така му е казано отвън.

Високите изисквания са дефинирани от обществените норми на поведение и с високите резултати спрямо шестобалната система на оценяване в училище т.е. на този етап се счита, че ако едно дете изкарва предимно шестици, то има висока успеваемост, ако едно дете до този етап не е имало проблем с дисциплината в училище или други противообществени прояви се счита, че то е дисциплинирано и може да се справя с тези заложили критерии, но е факт, че не всяко дете може да изкарва само отлични резултати и да има еднаква такава успеваемост в училище.

Както изтъкнах малко по-горе при В. се наблюдава известна слабост в устоя на воля, което и както казах при външна мотивация, каквато при него е

налице макар високия интелект, той не може да запази тази висока успеваемост, поради липса на вътрешна мотивация и отчетената по-слаба воля при него, т.е. при В. се наблюдава склонност да разчита на знанията придобити от предходен етап от неговото развитие и към момента да не изразходва прекалено ресурси, за да постига същите резултати. Не съм забелязала съдейки от данните по делото в предходния период, когато е бил при майка си, той да е показвал слаби резултати, но към момента той не е със същата успеваемост. Към това трябва да се прибави и самия фактор, че ако той е в група с деца, които са високо амбициозни може би неговия стимул за постигане на високи резултати и последователност биха били по високи. Но в конкретния случай неговата обкръжаваща среда имам предвид неговите връстници и съученици не са чак толкова амбициозни за да може той да се увлече в тази посока. Необходима му е родителска подкрепа, както от учителите, така и от всички близки с които той разполага.

По негови данни майката се е занимавала интензивно с неговото обучение и му е помагала от първи до четвърти клас както и след това е проследявала и се е стремяла да ми набавя всичко необходимо, за да се подготви. Въпреки всичко той твърди, че е самостоятелен. Отчита този принос на майката за себе си. Не мога да бъда категорична, че липсата на такава подкрепа към момента е единственият индикатор за това, че той не постига такива успехи в момента.

При В. е смесено усещането му, че изискванията на майката във връзка с учебния процес по отношение на него до някаква степен са представлявали насилие, като това усещане е породено както от бащата така и от вътрешните усещания на самото дете.

На въпроси на адв. Б. вещото лице отговаря: Аз съм отговорила, че наблюдавам известна регресия при детето в развитието му като цяло и затова считам, че е дете в риск.

Бащата прави каквото е по неговите сили и че е много по-неконтролиращ родител, както и че примера на бащата се възприема от детето и това би имало трайно последици във формирането му като личност. Не мога да бъда категорична, че цялостното поведение на бащата води до този регрес, включително и твърдението за извършено домашно насилие в молбата. Според мен това е съвкупност, като пак подчертавам, че липсата на диалог между родителите е водещото което обременява детето. Съвкупност от различния стандарт, който е водил на живот преди при майката и сега при бащата, от липсата на конкретен регламент, който трябва да спазва и от липсата на коректив и авторитет, които той да признава.

Липсата на контакта между майката и детето и невъзможността тя да осъществява контрол не дови до положителен резултат при детето, напротив това го обременява.

Констатацията ми, че у детето липсва страх, е на базата на проведеното интервю-изследване и никой от родителите не е предприел мерки да се говори в тази посока, поне на мен не ми е достояние.

На въпроси на молителката вещото лице отговаря: Считам, че възпитателния стил на майката е продиктуван от преките ѝ наблюдения върху поведението на сина ѝ, съответно е пробвала този стил. Единствено обаче само времето може да покаже кой е подходящия стил.

При майката не се отчита покачване нивата на невротизъм. Емоционалният тонус е висок. Няма данни за някаква депресивност, т. е у майката на практика не съм установила на базата на проведените изследвания индикации за безпокойство, тревожност и депресивни изживявания. Единствено това съм доловила и съм го описала, че тя приема емоционално всеки един sms. Спрямо разказите ѝ, тя влиза на дълбоко и ги преживява емоционално.

На въпроси на адв. Б. вещото лице отговаря: Възможно е към онзи момент, когато детето е било по-малко да е приемал sms-ите доста по-емоционално и доста по-травмиращо. Нивата на стрес от дадено негативно събитие постепенно спадат и те могат да се считат за актуални шест месеца след случка или преживяване, а към момента е минало доста повече време от тези шест месеца.

Растенето на детето в среда в която се получават такива sms-и, би се отразило на моралните му ценности, нагласите му към другите и най-вече, че подобни действия остават безнаказани, т. е те могат да се правят и се отразяват негативно. Отговорила съм подробно в експертизата.

При детето основният травмиращ момент е раздялата на родителите му. От там нататък всеки един елемент е наслагване към тази травма, т. е не може да се изчисли кое е най-травмиращото в него.

На въпроси на молителката вещото лице отговаря: При всички положения на детето би се отразило емоционално, макар и с времето да може да го преодолее, но крие най-големият риск във възприемане на такова поведение, като норма и разбира се би имало негативен ефект, т. е би имало отрицателен ефект върху неговото формиране като личност. Става дума за отношението на бащата към майката. Отражено е и в съобщенията, които са посочени в молбата за защита.

На въпроси на адв. Б. вещото лице отговаря: Не бих казала, че съм наблюдавала у В. изменение на отношението към жената по принцип, тъй като той споделя, че е имал приятелка - гадже за известен период. Ако беше формирал траен негативизъм, нямаше да пристъпи към сипнатия към женския пол. Отделно доколкото съм разбрала по неговите разкази бабата по бащина линия на този етап не е много игнорирана. Приема я.

Комуникацията между родителите е по-скоро неконструктивна. Бащата изпраща sms, в които има упреци към майката, съждения и твърдения относно детето, при което майката напоследък не отговаря на подобни съобщения. Чете ги, но не отговаря на подобни съобщения. В. страни от този процес, сякаш той не съществува. Но това води до по-общото му усещане, че родителите му не могат да общуват спокойно. Това се негови думи от

изследванията. Считам, че има негативен ефект върху него. Това, че майката не отговаря на съобщенията това него не го касае. Не мога да кажа от кой момент В. е блокирал този процес и е се стреми да не му обръща внимание, но към момента е така.

Не мога да изследвам какво е било отношението на В. толкова назад във времето, когато от неговия телефон са изпращани съобщения на майката. Той във времето придобива различна представа за този процес. Детето е реагирало остро и се чувствало дискомфортно, то с времето това усещане в него е преминало към настоящия етап, в който той не иска да бъде част от този процес, но считам, че тъй като той се щади от този процес, той не го възприема като нормален.

На въпроси на молителката вещото лице отговаря: Отношението на В. към майка му е смесено, тъй като той от една страна възприема поведението и позицията на бащата към майката и от друга страна в хода на този процес той е изградил лично убеждение, че майка му заслужава това отношение. Това отношение на детето към майката е характерно за деца предимно на разделени родители и предимно при такива родители при които липсва диалог и разбирателство относно възпитанието на детето.

На въпроси на адв. Б. вещото лице отговаря: Няма категорични данни бащата да променя спомени на детето, защото във всяка една ситуация всеки един от участниците я възприема по различен начин и с различни емоции спрямо ситуацията и общата рамка на случващото се в нея. Не е единственият критерии, че между усещанията на бащата и детето няма разминаване. Това е един от критериите, но не е достатъчен за да кажем дали има или няма манипулация. При всичките положения това допълва убежденията на детето.

Когато съм казала, че майката е използвала отчуждителни стратегии имам предвид резултатите от тестовете на базата на които детето е посочило много позитивни отговори за използване на такива стратегии и всяка една от тях е описана в експертизата.

Считам, че отговорите на тестовете са с висока степен на достоверност, тъй като детето ги попълни самостоятелно. В експертизата съм описала тестовете.

Детето не е участвало само при една тестова методика, поради което не считам, че резултатите в експертизата са изкривени. По скоро не е отговорило в пълнота на една от тестовата методика.

Детето е изцяло отчужден от фигурата на майката и понастоящем точно тази загуба на авторитет, която е констатирана при В. т. е нито майката, нито бащата се явяват авторитетни фигури, нито някой друг се явява такъв авторитет, поради което считам, че това надхвърля синдрома на родителско отчуждение и детето минава към другата фаза, когато детето става сам родител на себе си т. е той приема една друга роля, която е нетипична за възрастта му.

Констатира съм, че майката нееднократно е съобщавала за страховете си, че детето ще стане девиантно, както и ще се случи това което се случва в

момента.

На въпроси на адв. М. вещото лице отговаря: Завеждането на дела от страна на майката става достояние на В. и това рефлектира върху негова емоционалност. Той приема всеки един процес, като част от него и иска да е запознат с този процес, а това не е част от ежедневието на едно дете.

Детето е много претръпнало към това отношение на родителите и не мога да кажа дали това има негативно отношение, но при всички положения поставя едни допълнителни изисквания към него, да се интересува да се вълнува, да става част от съдебния процес.

На въпроси на съда вещо лице отговаря: Считам, че детето е в риск и това становище следва от следните фактори: Липсата на контрол от страна на бащата или оскъдния контрол, който упражнява бащата. Липсата на възможност майката да осъществява контрол, както и липсата на други възрастни, които да осъществяват контрол върху поведението на детето, както и липсата на комуникация между родителите също е предпоставка.

Смятам, че първо детето трябва да започне срещи с майката в контактен център, както и майката и бащата без детето първоначално да посещават медиация, но те трябва да са едно и също място т. е ходенето при отделни терапевти не би имало ефект. След тази фаза е добре и тримата да посещават социален служител, семеен терапевт, медиатор.

От гледна точка на това, че детето ходи вечер късно сам по улиците и че няма страх от смъртта, според мен това са двата елемента, които аз считам, че трябва да се вземат мерки за тях.

На въпроси на адв. Б. вещото лице отговаря: Тъй като към момента детето живее с бащата, бащата споделя с детето информацията за делата, но В. търси тази информация т.е самото дете се вълнува от тази информация.

АДВ.Б.: Експертизата съдържа множество противоречия но предвид обстоятелството, че противоречията касаят несъщественския предмет на делото, а именно относно родителския капацитет, както и предвид нейния обем не считам, че експертизата следва да бъде приета по делото. В настоящото съдебно производство не са събирани по никакъв начин доказателства, които касаят родителския капацитет. Ние не сме в такова производство. Считам, че излизайки от предмета на доказателствата, доказателствения материал, включително на въпросите и задачите, които бяха поставени вещото лице излиза извън предмета на задачите, поради което считам, че експертизата не следва да бъде приета. Направени са констатации, които ние оспорваме. Не приемаме същите за правилни и обосновани, а предвид ограничения предмет на делото не бихме могли да аргументираме с доказателства тези противоречия. Моля, да не приемате заключението на вещото лице.

АДВ. М. Да се приеме експертизата. Считам, че вещото лице е отговорило подробно и компетентно на поставените от страната въпроси. В днешното съдебно заседание обясни и по въпроси от другата страна там където не е ясно. Моля да имате предвид, че самата задача е поставена от молителката по такъв начин, че се търси оценка на родителския капацитет,

бъдещи прогнози за развитието на детето кое му се отразява негативно и кое не, което излиза извън предмета на делото и поставяйки така задачата няма как молителката да получи отговор на въпроси касаещи предмета на делото.

СЪДЪТ на осн. чл. 202 от ГПК

ОПРЕДЕЛИ

ПРИЕМА експертизата по делото, като доказателство и обяви на страните, че ще цени доказателствената ѝ сила с акта си по същество

На вещото лице да се издаде РКО

ДЕЛОТО ДА СЕ ДОКЛАДВА в закрито заседание по произнасяне на възнаграждението на вещото лице.

ОТВЕТНИКЪТ Т. К.: Детето в момента живее при мен. Живеем двамата в двустаен апартамент. Детето е в риск, поради това че аз ако не съм се прибрал до 7 часа, аз няма как да контролирам къде ходи това дете и с кого е. След три месеца детето става на 14 години и той има право да ходи до 22 часа. Аз работя на свободна практика. Контрол върху детето трябва да бъде упражняван. В момента има двама човека, които го упражняват. Това са две момчета, които са на 18 години, с които аз съм го запознал и живеят в нашия блок. Съседката ми е сложила камера и упражнява контрол върху нейните деца. Аз също ще използвам тази камера. В много от случаите той се прибира веднага след училище и в много от случаите аз съм там. Между нас има пълно доверие. Той ми е разказал, че с други деца от неговия клас ходят с метрото до последните спирки на метрото. Има деца от Симеоново, които имат ресторант и В. свободно ходи на гости на такива деца, както и при мен могат да бъдат на гости. Предпочитам той да е с някой друг, да има доверие на някой друг, тъй като дете на 13 години е лабилно по всякакъв начин. Познавам част от приятелите на В., не всички. Той няма интерес да се занимава с възрастни. Детето вечер се прибира вариращо. Ходи на частен учител, при който е до 6-7 часа. След това може да се види с някои деца в квартала. В. винаги ми съобщава къде ще ходи и ми съобщава кога ще се прибере и с кого е. В. има право след 12 години да ходи след 20 часа навън. Не зная детето ми да ходи след 22 часа навън по улиците.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: В разказите, когато съм питала детето какво прави в свободното си време, той казва, че обича да ходи по тъмната част на деня навън, сам, като включва ЖП гара и места, за които той ми разказа.

ОТВЕТНИКЪТ Т. К.: Зная къде се разхожда детето ми. Ходи със съученици до определени молове на кино. Не зная за ЖП гарата да е ходил. Не зная за какво става въпрос. Детето ми е изключително заинтересовано да опознае цялото метро и цялата градска мрежа. Това е някакъв интерес, чисто пубертетски и го прави с други деца. Това е мода. Да се вземе някаква линия автобус и да се ходи до крайната спирка. Ако в някой случай, аз съм бил в командировка или не съм успял да се прибера поради задръстване и е било тъмно, В. е бил с други деца. Може да не ми е казал какво се е случило или да го е премълчал. В момента В. има надзиратели и камера. Аз съм наел тези момчета, тъй като наркотиците навлизат във всички класове около него.

Някои от тях се купуват от магазина. Тези лица, които съм наел ще ми кажат в даден случай какво прави В., къде е. В момента съм поставил така нещата, че няма да ходя командировки. Според мен е необходим контакт на детето с майката. Бих участвал в процедура, която предложи вещото лице. Общуването на детето с майката според мен не смятам, че е вредно. Подкрепям процедурата, детето да отиде на процедура за осъществяване на срещи с майката.

Откривам пропуски в поведението си по отношение на отглеждането на детето ми откакто детето живее при мен. Променил съм начина си на работа, пътуванията ми. В момента детето е при друго дете, което е на 18 години, което познавам добре. Баща му е учител. Не се е случвало детето да преспива само.

МОЛИТЕЛКАТА М. А.: Склонна съм да участвам в процедура в контактен център с бащата.

СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ЗАДЪЛЖАВА страните да участват в услуга по чл. 138 А от СК при един и същи доставчик, като се свържат с ДСП Слатина и представят информация за това каква услуга им е предложена от социалните служители и подписани договори, както и посочат точни ангажименти, които са поели по конкретната социална услуга.

ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ на страните в едномесечен срок да представят доказателства, че са предприели действия по участие в така указана процедура, както и че са сключили съответните договори.

ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ на ответника в двуседмичен срок, считано от днес да представи становище по молбата от 30.06.2023 година, след което **ДЕЛОТО ДА СЕ ДОКЛАДВА** за произнасяне по така направените искания в закрито заседание.

За събиране на доказателства

СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ

ОТЛАГА И НАСРОЧВА делото за **08.11.2023** година от **14.30** часа, за която дата и час страните редовно уведомени от днес.

ДЕЛОТО ДА СЕ ДОКЛАДВА на **14.08.2023** година за изпълняване на задължението по чл. 138 А.

Протоколът се изготви в съдебно заседание, което приключи в 17.40 часа.

Съдия при Софийски районен съд: _____

Секретар: _____